

Preporuke Vijeća Europe europskim vladama

Kako osigurati sudjelovanje osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu

Preporuka CM/Rec(2011)14

Inačica lagana za čitanje

Ovo je inačica lagana za čitanje Preporuke CM/Rec(2011)14 Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o sudjelovanju osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu. Usvojio ju je Odbor ministara Vijeća Europe 16. studenog 2011. godine na 1126. sastanku zamjenika ministara.

Ovu inačicu laganu za čitanje Preporuke CM/Rec(2011)14 pripremio je na traženje Glavnog tajništva Vijeća Europe Inclusion Europe (www.inclusion-europe.org), slijedeći europske standarde za pripremu građe lagane za čitanje i razumijevanje (www.easy-to-read.eu).

© Logo European Easy-to-Read : Inclusion Europe

Glavno tajništvo Vijeća Europe ne može se smatrati odgovornim za sadržaj ove publikacije ili za upotrebu informacija sadržanih u njoj.

Francuska inačica:

Recommandation du Conseil de l'Europe CM/Rec(2011)14 du Comité des Ministres aux Etats membres sur la participation des personnes handicapées à la vie politique et publique - Version facile à lire

Sve zahtjeve koji se odnose na reprodukciju ili prijevod cijelog ili dijela ovog dokumenta treba poslati Odjelu za informiranje javnosti i tisak, Upravi za komunikacije (Public Information and Publishing Division, Directorate of Communication, Council of Europe, F-67075 Strasbourg Cedex, or publishing@coe.int). Sve druge dopise koji se odnose na ovu publikaciju treba nasloviti na Odjel za socijalnu koheziju i integraciju, Opću upravu za demokraciju (Social Cohesion and Integration Division, Directorate General of Democracy, Council of Europe, F-67075 Strasbourg Cedex, or disability@coe.int).

© Vijeće Europe, svibanj 2012

Tiskano u Vijeću Europe

Što se nalazi u ovom dokumentu?

Ovaj dokument treba objasniti kako osigurati sudjelovanje više osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu.

Napisalo ga je Vijeće Europe.

Dokument govori o tome:

- **Što je Vijeće Europe.**
O tome možete čitati na stranici 4.
- **Što znači sudjelovanje u političkom i javnom životu.**
O tome možete čitati na stranici 5.
- **Što otežava osobama s invaliditetom** sudjelovanje u političkom i javnom životu.
O tome možete čitati na stranici 6.
- **Što treba učiniti** da bi više osoba s invaliditetom sudjelovalo u političkom i javnom životu.
O tome možete čitati na stranici 7.
- **Što trebaju učiniti europske vlade** kako bi osigurale sudjelovanje više osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu.
O tome možete čitati na stranici 10.

Što je Vijeće Europe

Vijeće Europe je skupina 47 europskih zemalja. Te zemlje surađuju kako bi se pobrinule da svaka osoba u Europi ima prava.

To znači da osobe s invaliditetom imaju ista prava i prilike kao i svi drugi.

Vijeće Europe ima plan kako poboljšati okolnosti za osobe s invaliditetom u Europi.

Taj se plan zove '**Akcijski plan o invaliditetu**'.

Akcijski plan o invaliditetu želi osigurati da:

- Osobe s invaliditetom imaju ista prava i prilike kao i ostali ljudi.
- Osobe s invaliditetom mogu biti aktivne i uključene u svoju zajednicu.

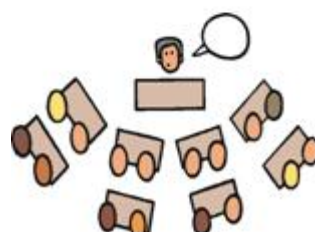
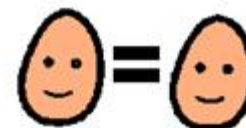
'Akcijski plan o invaliditetu' kaže što treba učiniti da se to ostvari za osobe s invaliditetom.

U jednom dijelu 'Akcijskog plana o invaliditetu' govori se o pravu sudjelovanja u političkom i javnom životu.

To znači da je za Vijeće Europe uistinu važno da osobe s invaliditetom sudjeluju u političkom i javnom životu.

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

Sudjelovanje u političkom i javnom životu

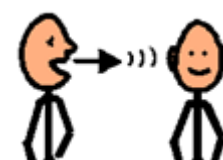
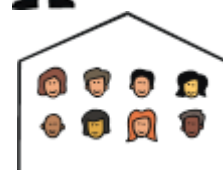
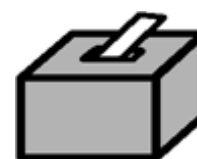
Kad sudjelujete u političkom i javnom životu, tada možete reći nešto o tome kako se upravlja u vašoj zajednici.

Možete učiniti da stvari u vašoj zajednici postanu bolje i poštenije.

U javnom i političkom životu možete sudjelovati na različite načine.

Primjerice, možete:

- Odabrati tko će voditi vašu zemlju, pokrajinu ili grad. To možete učiniti kad glasate na izborima.
- Natjecati se kao kandidat na izborima. Ispričati drugima svoje zamisli o tome kako poboljšati stvari u vašoj zajednici.
- Dobiti informacije o tome kako funkcioniraju stvari u vašoj zajednici.
- Sastati se s drugim ljudima i s njima podijeliti svoje ideje i boriti se za svoja prava.
- Osnovati političku stranku ili organizaciju.
- Sudjelovati na javnim sastancima i raspravama.
- Reći što mislite o načinu upravljanja u vašoj zajednici.
- Reći onima koji donose odluke što mislite. Tražiti da to uzmu u obzir kad donose odluke.
- Postati dio vlade ili imati javne dužnosti.

Osobama s invaliditetom često je teško sudjelovati u političkom i javnom životu.

Za to postoje različiti razlozi, kao primjerice:

- Zakoni u njihovoj zemlji kažu da neke osobe s invaliditetom ne mogu sudjelovati na izborima.

- Neke vlade ne slušaju njihova mišljenja.

- Informacije o politici i važnim stvarima često su teško razumljive.

- Ponekada je teško pronaći mjesta na kojima se održavaju izbori ili javni sastanci i ući u njih. To znači da ta mjesta nisu pristupačna.

- Ponekad način na koji se odvijaju postupci, primjerice glasovanje, otežava ili onemogućava sudjelovanje osobama s invaliditetom.

- Osobe s invaliditetom često dobivaju nedovoljnu pomoć za prevladavanje tih teškoća.

Vijeće Europe je napisalo neke preporuke o tome kako osigurati sudjelovanje osoba s invaliditetom u političkom i javnom životu na način kao i svima drugima.

To su preporuke za svih 47 zemalja koje čine Vijeće Europe.

O tim preporukama možete čitati u ovom dokumentu na stranici 10.

Što treba učiniti

Vijeće Europe kaže da se trebaju dogoditi ove stvari kako bi više osoba s invaliditetom moglo sudjelovati u političkom i javnom životu:

Osobe s invaliditetom trebaju jednaka prava i prilike!

Važno je osigurati osobama s invaliditetom ista prava, ali i iste prilike za sudjelovanje u političkom i javnom životu kao i svima drugima.

Vlade svakome moraju olakšati sudjelovanje i aktivnost u životu zajednice.

Osobe s invaliditetom trebaju pristup mjestima, informacijama, dobrima i uslugama!

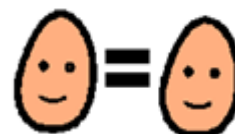
Javne zgrade i mjesta, uključujući biračka mjesta, moraju biti takvi da ih je lako naći i da je lako u njih ući.

Način kako se postupci provode, primjerice glasovnje, mora svakome biti lagan.

Glasački listići trebaju svima biti lagani za uporabu.

Važne informacije moraju biti lagane za čitanje i razumijevanje.

Osobama s invaliditetom mora se omogućiti uporaba javnih dobara i usluga, primjerice prijevoza, jednako kao i svima drugima.

Zakoni moraju biti poštteni prema osobama s invaliditetom!

Sve osobe s invaliditetom moraju imati pravo donositi važne odluke u svom životu i zakon mora poštovati te odluke.

To se zove poslovna sposobnost.

To znači da svi ljudi imaju ista prava na sudjelovanje u političkom i javnom životu.

To pravo ne može nikome biti oduzeto zbog njegovog invaliditeta.

Zakoni u europskim zemljama to moraju poštovati.

Ljudi s invaliditetom imaju pravo dobiti podršku!

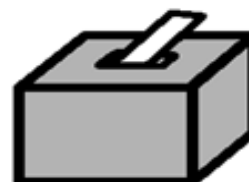
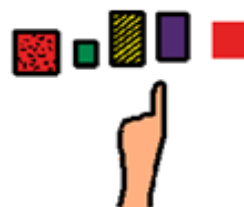
Svakoj osobi s invaliditetom mora se osigurati mogućnost glasovanja kao i svakom drugom građaninu: slobodno i tajno.

Osobe s invaliditetom ponekad trebaju dodatnu podršku kako bi uživale svoja prava kao drugi ljudi.

Primjerice, one mogu trebati dodatnu podršku kako bi iskazale svoj odabir i glasovale.

Osobe s invaliditetom trebaju moći odabrati osobu koja će im pomoći iskazati njihov odabir ili glasovati.

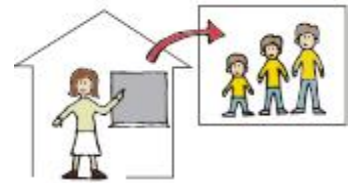
To se zove donošenje odluke uz podršku.

Obuka o tome kako sudjelovati u političkom i javnom životu

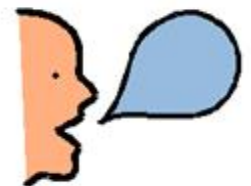

Sva djeca i odrasli trebaju dobiti obuku o tome kao postati aktivni članovi zajednice.

Djeca s teškoćama u razvoju trebaju sudjelovati u životu svoje škole.

Trebaju sudjelovati u školskim vijećima i moći reći svoje mišljenje o načinu na koji se upravlja.

Ljudi koji rade u javnim organizacijama i uredima, primjerice u školama, gradskim vijećima ili ljudi koji organiziraju izbore, trebaju dobiti obuku o pitanjima invaliditeta.

Vlade trebaju surađivati s osobama s invaliditetom!

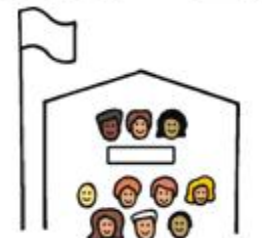
Svaka vlada treba pitati osobe s invaliditetom i njihove organizacije za njihovo mišljenje kad donose odluke koje utječu na njihove živote.

Svaka vlada treba podržati organizacije osoba s invaliditetom kako bi bila sigurna da one mogu sudjelovati i da mogu iskazati svoje mišljenje o načinu upravljanja.

Zemlje koje su prihvatile Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom trebaju surađivati s organizacijama osoba s invaliditetom kako bi osigurale da se Konvencija doista i ostvari.

Što trebaju učiniti europske vlade

Vijeće Europe ima 6 preporuka vladama 47 europskih zemalja.

Te će preporuke pomoći vladama da osiguraju da više osoba s invaliditetom može sudjelovati u političkom i javnom životu.

Vijeće Europe želi da europske vlade učine sljedeće:

- **Drže se Akcijskog plana o invaliditetu i ovih preporuka.**

Ove je tekstove Vijeće Europe napisalo kako bi poboljšalo situaciju za osobe s invaliditetom u Europi.

- **Donose dobre zakone koji osobama s invaliditetom olakšavaju sudjelovanje u političkom i javnom životu.**

Osobe s invaliditetom trebaju dobiti svu podršku koja im je potrebna kako bi sudjelovale u zajednici i postale njihovi aktivni članovi.

Vlade trebaju osigurati sudjelovanje više žena, djece i mladih osoba s invaliditetom.

- **Pratiti kako osobe s invaliditetom sudjeluju u političkom i javnom životu.**

Vlade trebaju tražiti dobre primjere i svima ukazati na njih.

- **Surađivati s Vijećem Europe.**

U Vijeću Europe vlade mogu razgovarati o tome kako pružiti bolju podršku osobama s invaliditetom.

- **Učiniti ove preporuke sastavnim dijelom zakona u svojoj zemlji.**

- **Uključiti odrasle i mlade ljude s invaliditetom, te djecu s teškoćama u razvoju u ostvarenje svega ovdje navedenoga.**

